Poštovani čitatelji, suradnici i prijatelji našega časopisa!

Ovaj prvi broj časopisa Vrhbosnensia u 2026. godini donosi nekoliko različitih, ali lijepo povezanih tema koje pokazuju širinu i živost teološkoga rada. U pozadini više priloga stoji 1700. obljetnica Nicejskog sabora, pa se i ovaj broj na poseban način vraća jednome od temeljnih trenutaka u povijesti Crkve i oblikovanju vjere.

U tom duhu jedan nas članak vodi kroz povijesni kontekst i tijek Nicejskoga koncila te osobitu ulogu cara Konstantina u događajima koji su pratili njegovo sazivanje i odluke. Drugi rad promišlja pitanje razvoja dogme u svjetlu Niceje i pokazuje kako Crkva istu vjeru može izricati novim i razumljivijim jezikom, a da pritom ostane vjerna onomu što joj je predano. Takvi prilozi nas podsjećaju da crkveni sabori nisu važni samo za povijest nego i za sadašnjost teološke misli i života Crkve.

Ne ostajemo, međutim, samo u području povijesne i dogmatske teologije. U ovom broju donosimo i radove koji otvaraju biblijska, antropološka i filozofska pitanja. U jednome se tekstu uspoređuju biblijska pripovijest o Lotovoj ženi i Ovidijeve Metamorfoze, pa se pred čitateljem otvara zanimljiv susret biblijske teologije i antičke književnosti. Drugi članak nas vraća Knjizi o Jobu te u njoj traži put kroz iskustvo patnje, Božje šutnje i čovjekove čežnje za Božjom blizinom.

Tu je i filozofsko-epistemološki prilog o Thomasu Reidu i utjecaju njegove misli na Alvina Plantingu. Iako je riječ o temi iz filozofije, ona je vrlo bliska i teologiji jer otvara pitanje ljudske spoznaje, povjerenja u razum i njegova odnosa prema vjeri.

Ovaj je broj osobito bogat prikazima i recenzijama knjiga, na koje želimo posebno uputiti naše čitatelje. Nadamo se da će ti prilozi pomoći u upoznavanju novijih izdanja i crkvenih dokumenata te dodatno obogatiti čitateljsko iskustvo ovoga sveska.

Ujedno koristimo ovu prigodu najaviti i dva znanstvena simpozija koje tijekom jeseni 2026. organizira Katolički bogoslovni fakultet Univerziteta u Sarajevu. Prvi će se održati od 19. do 21. listopada 2026. pod nazivom „Smiljan Franjo Čekada – Pastir Crkve, svjedok vremena i baštinik nade. 50. obljetnica smrti vrhbosanskog nadbiskupa“. Drugi, redoviti Međunarodni znanstveni simpozij, održat će se 18. i 19. studenoga 2026. pod naslovom „Čovjek u doba algoritma: učiteljstvo pred izazovom umjetne inteligencije“, a bit će posvećen teološko-etičkoj analizi umjetne inteligencije u svjetlu crkvenoga učiteljstva i suvremenih društvenih izazova.

Na kraju iskreno zahvaljujem autorima na povjerenju, recenzentima na trudu i odgovornom radu, kao i svima koji sudjeluju u lekturi, pripremi i tehničkoj obradi ovoga broja. Svima vama želim ugodno, korisno i poticajno čitanje novoga broja časopisa Vrhbosnensia.

Ilija Marković
glavni i odgovorni urednik